

Bijlage 11 Samenvatting marktconsultatie

In de week van 28 september tot en met 2 oktober 2020 heeft een marktconsultatie plaatsgevonden ter voorbereiding op de Europese aanbestedingsprocedure van het Koopstromenonderzoek 2021. De vijf benaderde partijen hebben allen gebruik gemaakt van de uitnodiging om telefonisch enkele vragen te beantwoorden die vooraf per mail zijn toegestuurd.

In deze korte samenvatting treft u de belangrijkste inzichten per vraag aan.

Vraag 1. Het voornemen is om in 2021 een Koopstromenonderzoek Randstad uit te voeren, waarbij het daadwerkelijke huishoudensonderzoek plaats zal vinden vanaf september (gelijk aan KSO Randstad 2018 en 2016). Het is nog onzeker hoe de wereld er op dat moment uitziet, vooral als gevolg van de effecten van de Covid-19-pandemie op het consumentengedrag. Hoe kijkt u aan tegen het moment van uitvoeren van het KSO. Is dit dan een handig moment of juist niet, en waarom? Zo niet, wat is volgens u wel een handig moment en waarom?

De benaderde partijen geven unaniem aan dat het uitvoeren van het KSO in 2021 een goed idee is, ondanks en ook juist vanwege de Covid-19-pandemie. Er is hoe dan ook veel veranderd sinds 2018 en daarmee is er een sterke behoefte aan nieuwe gegevens om de trends in beeld te brengen. Hoe de situatie over een jaar is, is nu niet te voorspellen, er is altijd wel iets dat invloed heeft op de resultaten. Tevens wordt er gesteld dat indien de Covid-19-pandemie tijdens de uitvoering van het onderzoek nog steeds sterk het dagelijkse leven beïnvloedt dat ook het 'nieuwe normaal' is en inzicht gewenst is. Als de Covid-19-pandemie niet meer zo sterk het dagelijkse leven beïnvloedt bestaat ook een behoefte aan nieuwe gegevens vanwege de veroudering van de data. Wel dient rekening te worden gehouden met een bepaalde overbruggingstijd gezien naar gehanteerde 'yesterday'-methodiek. Daarmee zal in de duiding van de resultaten, rekening moeten worden gehouden.

Het risico dat wordt benoemd is dat er gedurende de uitvoering van het veldwerk extra maatregelen worden afgekondigd, dit heeft effect op het koopgedrag en daarmee de resultaten van het koopstromenonderzoek. Ook hiermee zal bij de interpretatie en duiding van de resultaten, rekening moeten worden gehouden.

Vraag 2. Hoe kijkt u aan tegen flexibiliteit in de planning wat betreft het tijdstip van uitvoering in verband met de Covid-19 situatie? Bijvoorbeeld dat de uitvoering alsnog een jaar wordt opgeschoven?

De partijen geven aan dat het opschuiven van de uitvoering van het onderzoek niet de voorkeur heeft. De vraag is wat er gebeurt als de situatie het jaar erna er ook niet naar is om het onderzoek uit te voeren. De optie van continue kleinere meting heeft bij verschillende partijen de voorkeur ten opzichte van het uitstellen met een jaar. Daarbij is ook benoemd dat deze flexibiliteit valse verwachtingen creëert en dat daarmee ook een deel van het draagvlak verloren kan gaan. Ook dient er rekening mee te worden gehouden dat een deel van de voorbereiding verloren gaat en op nieuw moet worden gedaan. Dit zal voor meerwerk zorgen.

Indien dit wordt opgenomen als een optie is het van groot belang om dit goed te leggen en om vanwege de vergelijkbaarheid de periode van uitvoering van het onderzoek niet te verschuiven (bijvoorbeeld geen verschuiving naar het voorjaar, tenzij wordt gekozen voor continue metingen).

Vraag 3. Er vanuit gaande dat het onderzoek in het najaar van 2021 wordt uitgevoerd. Op welke termijn acht u het verstandig om een herhaling van het onderzoek uit te voeren. Acht u het verstandig om relatief kort daarna een herhaling uit te voeren en waarom?

Over het algemeen geven de partijen aan dat een herhaling van het onderzoek eens in de drie jaar de voorkeur geniet. Dit sluit aan bij de landelijke richtlijnen voor uitvoering van koopstromenonderzoeken. Na de uitvoering van het onderzoek dient ook ruimte te worden geboden om beleid te maken en maatregelen te nemen. Bij een snellere herhaling (bijvoorbeeld 2 jaar), zullen de effecten van wijzigingen nog niet (voldoende) meetbaar zijn. Bij een herhaling na bijvoorbeeld 4 jaar is de behoefte aan nieuwe gegevens erg groot.

Ook wordt door meerdere partijen de optie benoemd om over te gaan te kleinere continue metingen, de effecten van gebeurtenissen zullen dan beter zichtbaar worden.

Vraag 4. Acht u het een haalbare planning om, wanneer het onderzoek in het voorjaar van start kan gaan na gunning via de EA, vanaf september 2021 het huishoudensonderzoek plaats kan vinden? Zo nee, wat acht u wel haalbaar en waarom?

Unaniem geven de partijen aan dat dit haalbaar is. Wel is aangegeven dat het inzetten van een eventueel vernieuwende methode meer voorbereidingstijd kan vragen. In dat geval zal ook de onderzoeksperiode van september minder vaststaan. Tevens dient vooraf voldoende ruimte beschikbaar te zijn om draagvlak te creëren, onder andere ook bij de gemeenten. Dit is van belang om te zorgen dat de resultaten achteraf ook goed gebruikt kunnen worden door verschillende partijen.

Aandachtspunt is ook de verwerking van de resultaten, hier dient ook voldoende tijd voor beschikbaar te zijn.

Overige aandachtspunten

Er vindt mogelijk een wijziging plaats in de wijze waarop de omzetkengetallen worden bepaald. De nieuwe resultaten zullen gedurende de uitvoering van het KSO2021 beschikbaar komen, dit kan invloed hebben.